

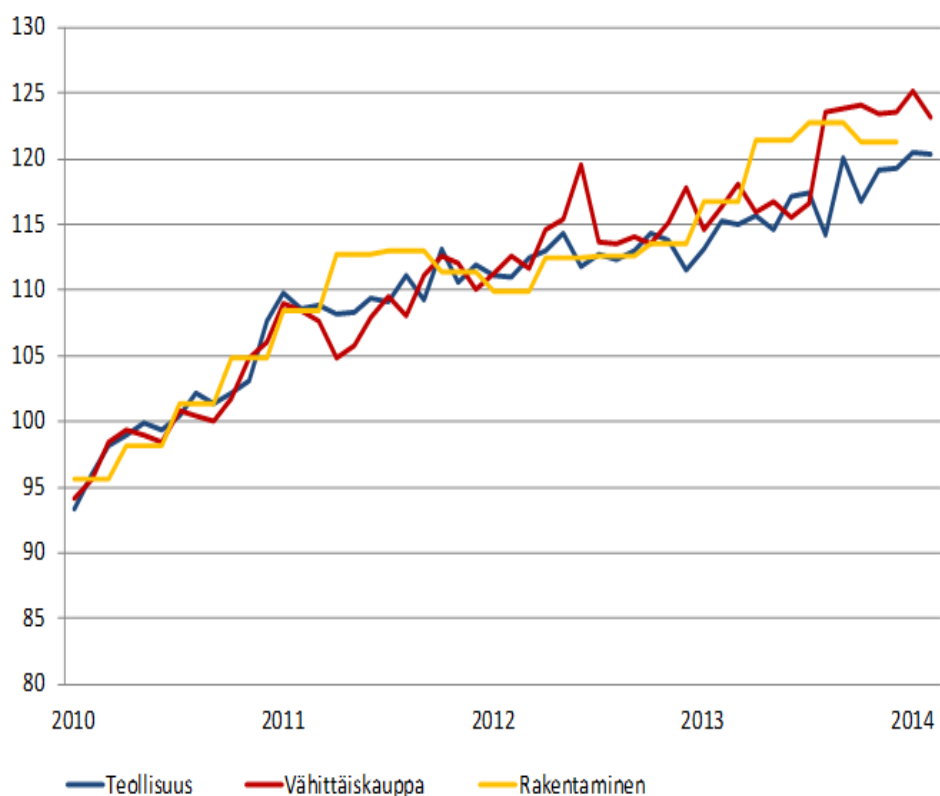

Turkin talouskasvu on hidastunut kireämmän talouspolitiikan ja lisääntyneen epävarmuuden myötä

13.5.2014 • BOFIT-BLOGI • HELI SIMOLA

Turkin talouskasvu on alkuvuonna hidastunut jälleen selvästi, kun maan kokonaistuotanto vielä viime vuonna kasvoi 4 % vuotta aiemmasta. Kasvun hidastuminen on ollut laaja-alaista, sillä alkuvuoden kehitys on ollut vaisua niin vähittäiskaupassa, teollisuudessa kuin rakentamisessakin. Taustalla on erityisesti kotimaisen kysynnän hiipuminen osin kiristyneen talouspolitiikan seurauksena, mutta osin myös lisääntyneen kotimaisen ja kansainvälisen epävarmuuden myötä.

Kuvio 1. Tuotantoalojen kehitys Turkissa, volyyymi-indeksi (2010=100, kausitasoitettu)

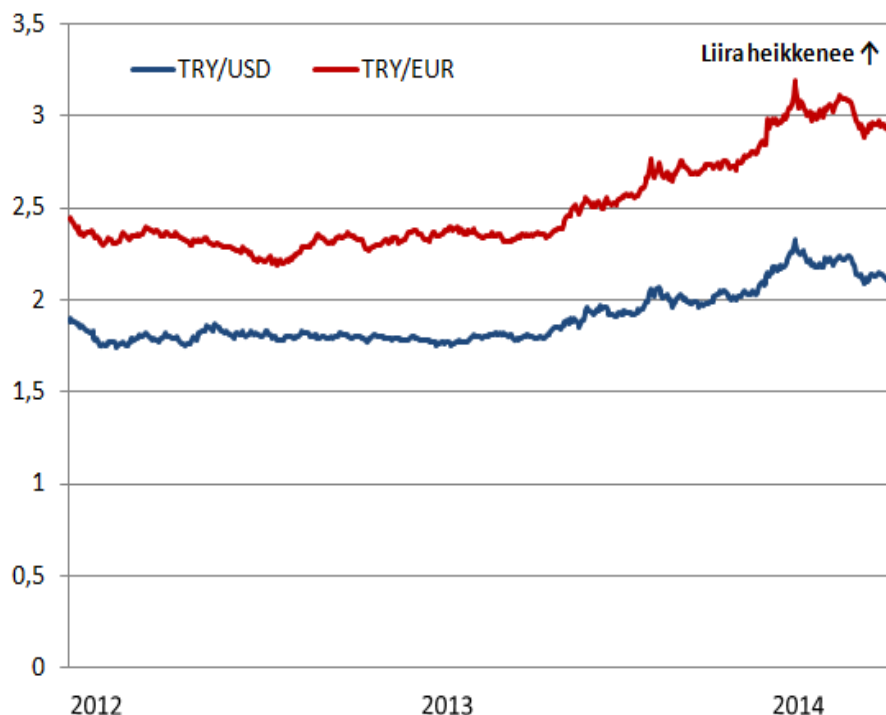
Lähde: Turkstat

Yksityistä kulutusta ovat hillinneet keskuspankin toimet kulutusluottojen kasvun suitsimiseksi sekä ostovoimaa nakertava, nopeana laukkaava inflaatio. Alkuvuonna kuluttajien luottamus haurastui entisestään liiran voimakkaan heikentymisen sekä kotimaisten poliittisten levottomuuksien myötä. Viime kuukausina kuluttajien näkymät ovat kuitenkin jälleen hieman kohentuneet rahoitusmarkkinoiden ja kotimaisen poliittisen tilanteen tasaannuttua. Investointikehitystä on painanut erityisesti julkisten investointien viime vuoden nopean kasvun taittuminen, mutta alkuvuoden epävarmuus on vähentänyt myös yksityisten yritysten investointihalukkuutta entisestään.

Julkisia investointeja lisättiin vuoden 2013 alussa voimakkaasti, mutta vuoden loppua kohti niiden kasvu tasaantui. Samalla valtiontalouden kehitys eteni suunnitellusti, sillä budjetin alijäämä saatiin supistettua noin prosenttiin BKT:stä. Julkisen sektorin menoja on määrää lisätä lähivuosina vain maltillisesti, ja pitää näin budjettialijäämä pienenä. Myös julkinen velka on saatu viime vuosina painettua alle 40 prosenttiin BKT:stä, joten valtiontalouden tila on kohtalaisen vakaa. Turkissa on kuitenkin edessä presidentinvaalit syksyllä ja parlamenttivaalit ensi keväänä, mikä voi aiheuttaa paineita julkisten menojen lisäämiseen lähitulevaisuudessa.

Turkin vienti on kääntynyt alkuvuonna hienoiseen nousuun kohentuneen ulkomaisen kysynnän ja heikentyneen liiran tukemana. Tuonti taas on hieman vähentynyt heikentyneen liiran nostaessa tuontihintoja ja kotimaisen kysynnän hiipuessa. Samalla vaihtotaseen alijäämää on saatu aavistuksen supistettua, mutta se on yhä mittava, noin 8 prosenttia BKT:stä. Alijäämä rahoitetaan edelleen suurelta osin lyhytaikaisella ulkomaisella pääomalla, mutta pidempiaikaisten pääomavirtojen osuus on kasvanut viime kuukausina.

Kuvio 2. Turkin liiran kurssi suhteessa euroon ja dollariin

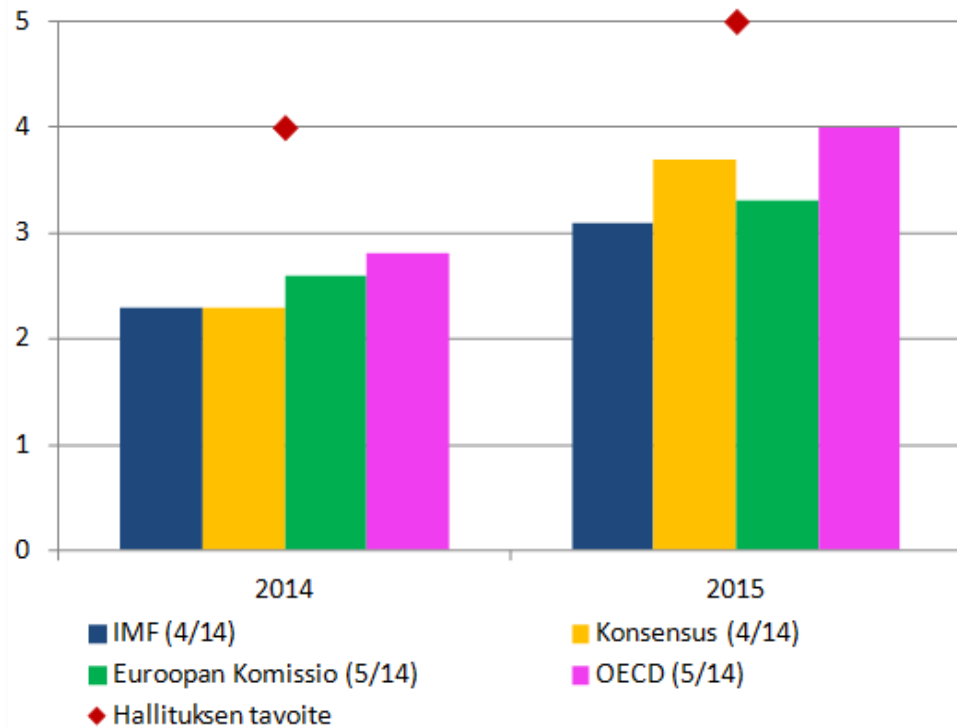

Lähde: Macrobond

Turkin huomattava riippuvuus ulkomaisesta rahoituksesta voimistaa myös maan valuuttakurssin vaihteluita. Tammikuun lopussa liira heikentyi nopeasti ja jyrkästi, kun likviditeettitilanne kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla kiristyi. Keskuspankin huomattavien tukiestojen ja tuntuvan koronnoston jälkeen liira on vahvistunut vähitellen viime kuukausina. Heikompi liira on kuitenkin osaltaan edelleen kiihdyttänyt inflaatiota, joka oli huhtikuussa jo 10 % eli selvästi keskuspankin 5 prosentin tavoitetta nopeampaa.

Kuluvana vuonna Turkin talouskasvun odotetaan useimmissa ennusteissa jäävän 2-3 prosenttiin vaisumman kotimaisen kysynnän seurauksena. Kasvun ennakoidaan kuitenkin piristyvän jälleen ensi vuonna ja yltävän lähemmäs 4 prosenttia. Keskeisin riski Turkin lähiajan talouskehitykselle on edelleen maan riippuvuus ulkoisesta rahoituksesta, minkä seurauksena kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden vaihteluilla voi olla nopeita ja voimakkaita vaikutuksia Turkin talouteen. Pidemmällä aikavälillä Turkin taloudella on potentiaalia kasvaa nykyistä nopeammin, mutta sen toteuttaminen vaatii määrätietoista talousuudistuksia investointien lisäämiseksi ja maan kilpailukyvyyn kohentamiseksi.

Kuvio 3. Ennusteita Turkin BKT:n kasvulle vuosina 2014-15, %

KIRJOITTAJA

Heli Simola on BOFITin ekonomisti

Heli.Simola (at) bof.fi

AVAINSANAT:

- [Turkki](#)